

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Augustus' 24dikén, 1824.

Török Birodalom.

Az Oesterreichischer Beobachter, f. h. 22d Konstantinápolyból Júl. 26dikáról a' következő tudósítást közli: „Több napok óta nagy a' híre itten, hogy egy Hydrai hajós-osztály Ipsara szigetét visszafoglalta; az ottan hátrahagyatott néhány ezer Törökből álló őrizetre reárontott, 's a' Kapudán Basa Flottájából számos hajókat részint őszverontott, részint magával elvitt. A' nevezett hírt Smyrnaí levelek erősítik. Az Igazgatás, melly azt állítja, hogy az egész dolgról semmit sem tud, az egész dolgot mesének láttatik hinni.

Hanem mi olly vélekedéssel vagyunk, hogy a' hír, bár nagyítva is, de fundamentomon épült. 'S jóllehet a' Smyrnából jött számos tudósítások egymással sok pontokban annyira különbözzenek, hogy csak egy meglett dolgot is nehéz legyen tisztába hozni, még is a' mi következik, alkalmasint leginkább közel jár az igazsághoz.

Némelly Ipsarai hajók, mellyek a' Júl. 3dikai csapástól futás által menekedének meg, Hydrába érkezvén, ottan mindent elkövetének arra nézve hogy minélelőbb segítséget szerezhessenek, mellynek némimű jó foganatját reménylették, minthogy midőn Ipsarából eltávoztak, még akkor két legerősebb sáncz ment vala az ellenségtől. A' Hydrainak nagy készséggel és gyorsasággal segédre is kelének, 's 50 fegyveres hajóval elindulván Szamosba kikötének, hol Albániai és egyéb seregeket vevének hajójikra. Így Júl. 16d meg-

jelenének Ipsara alatt, a' midőn már a' szerencsétlen szigetnek sorsa rég' elvált. Ottan a' Kapudán Basa 6, vagy 700 embernél (sőt a' mint maga mondja csak 500-a), néhány a' préda' szállítására megkívántató, 's egy pár ágyúzó ladíknál többet nem hagyott hátra. Ezeket a' Hydraeliek semmivé tévén; 's a' török őrizetet lekaszabolván, azzal tüstént visszatértek. Egy török Fregát, melly ezen hajós-osztállyal egybetalálkozott, vele őszvecapott, hanem kivágta magát még is a' veszedelméből, 's minden sérelem nélkül eljutott a' Mitylenei kikötőbe. Így adják-elő a' dolgot a' hitelesebb tudósítások, de a' mellyeknek írójik, előadásoknak igazsága felől nem mernek egészen jól állani, mint-hogy még minden csupa hallomáson fundáltatik.

A' török tudósításoknak rövid és száraz voltak, 's a' többieknek bizonytalanságok miatt, igen nehéz hiteles kútfőket szerezni olly történet felől, a' minémű Ipsarának elpusztíttatása. Hanem ezen véres viadalnak utolsó csapásáról még is annyira egyeznek a' tudósítások, hogy azoknak teljes hitelt lehet adni. A' millyen csekély vala az ellentállás a' kiszállás' napján, ugyan olly hathatós vala az más nap. A' szent Miklós erősségében magokat megfészelt Ipsarabeliek és Albániaiak egész Júl. 4dikének estvéjéig nagy állhatatossággal és vitézséggel védelmezék magokat, mignem végre vitézi kétségbeesés szülte elszánásoknál fogva, mind magokat mind az ellenséget egyszerre semmivé tették. A' mint t. i. a' Törökök ezen erősség sán-

ezainak ostromlása közben, több helyeken meghágták volna az árkolás tetejét, hirtelen olly iszonyúan roppant-szélyt a' föld alá rejtett puszkapor, hogy az kevés minút alatt mindent a' levegőbe repített, 's győzők és meggyőzettek együtt temették az omladékok alá. Hogy Poliocastro erősségének, melly hasonlóképen egész estig ellent állott, ugyan ez lett légyen sorsa, az már bizonytalanabb, de még is igen hihető dolog. A' Törökök' vesztesége ezen napon sokkal nagyobb lehetett, mint volt Júl. 5d.

A' megszaladott Ipsarióták az Albániaiak árulásának tulajdonítják szerencsétlenségeket. 'S ha valami fundamentoma vagon ezen vádnak, az csupán azokat érheti, a' kikre egyik vagy másik pontnak védelmezése bízott. Azon Albániaiak, kik a' szent Miklós erősségének sánczaiban elhúllának, bizonyosan nem árulók valának, 's azon Jafta, avagy napi-jelentés, melly az itten kitétetett főket és győzedelem-jeleket követte, nyilvánságosan így szól: „a' kardok sem magokat az Ipsarabelieket, sem az ő szolgálatjokban lévő Albaniaiakat nem kímélték.“

A' török Flotta Ipsara' megvéteése olta Mitylene előtt áll vasmacsakakon. A' Kapudán Basa, ki Júl. 17dikéig még a' most nevezett szigeten volt, de Júl. 21d azt alkalmasint oda hagyta, előre arra intette a' Számosbelieket, hogy magok' megadásával távoztatnák-el a' vérontást, 's nekik erre nézve 20, mások szerint 30 napot engedett. Hanem, fájdalom, nem igen lehet hinni, hogy a' Kapudán Basa' ajánlásai elfogadtatnának. A' mint hallik, Júl. 9d és néhány azt követő napokon Számosban török vitorla lobogott, hanem azt utóbb ismét nem látták. — Különben Számos ellen, mint a' dologhoz értők állítják, még nehezebb leszen boldogulni, mint lehetett Ipsara ellen; ottan a' fegy-

veres erő háromannyi, mint volt itten, 's az utóbbi esztendő' folytatában megszaporttatott védelmezési intézetek azt mutatják, hogy ottan a' Törökök hatalmas ellentállásra fognak találni. De a' Kapudán Basa Ármadájához is mindenfelől jönnek az új seregek Ásiából. A' Hyraiak és Speziabeliek köröm - szakadásig mindent el fognak követni, hogy Számosot megtarthassák. Feleségeiket és gyermekeiket nagyrészt Moreába küldötték. Közönséges és gyűjtő-hajójik mindenfelé száguldoznak a' tengeren. Hanem ezeknek egy része még Ipsara' megvéteése előtt, az egyiptomi Flotta ellen ment, olly reménységgel, hogy annak számos szállító-hajójit elfoglalja.

Alexándriai tudósítások szerint, ottan Jún. utóbbi napjaiban 12 és 16,000 között lévő rendes seregek valának. De nem reménylik hogy ezek Júl. végéig elevezhesenek.

A' különböző pártok' indulatját annyira feszült állapotba hozák az újabb hadi történetek, és a' miket még várhatnak, hogy reájok, egy különben más környülállások között fontos történet, u. m. a' görög Patriarchának hivatalából lett kitétetése, kevés bényomást tett. Ez, Ipsara' megvéteesével csaknem egy időben, történvén, a' Közönség azt political okból láttatott magyarázni. De most már semmi kétség benne, hogy Eugenio Patriarcha, tulajdon Papjainak indításokból tetetett-ki tisztségéből. Követőjéül az eddig volt Szeresi Püspök Chrissanto neveztetett 's Júl. 2od szokott czeremoniával hivatalába bé is iktattatott.

A' nem régiben megholt Jahja Efendi helyébe a' Szultán Ischack Efendit, Janinai fit, 's Muhamed vallására tért Zsidót nevezett-ki a' Porta' tolmácsává, a' ki számos esztendő' olta a' geometriai iskolának Professora volt, 's tudományos voltáról és jó karakteréről ismeretes.“

Spanyol Amerika.

A' Jún. 4dikéig terjedő Mexicói Ujságok jelentik hogy Sacrificios szigetére (Vera-Cruz előtt) egy francia Biztos érkezett, ki ottan utazó-levelleit várja, hogy Xalapába mehessen.

Yturbidéról még sem hallhatni semmit is. A' mint tudni való, Május' 11devezett ő el Southamptomból Jamaica felé, de a' hova a' legujabb tudósítások szerint, még Jún. 18d meg nem érkezett. Mellyért is azt lehet gondolni, hogy New-Orleansba ment, 's Teras tartományán keresztül szándékozik Mexicóba.

Az El Sol nevet viselő Ujság következő Proclamatiót közöl:

A' Mexicói Szövetségbeli végrehajtó fő hatalom a' Nemzethez.

„Ha azon magas polezról, mellyre minden érdemünk vagy jus-tartásunk nélkül helyezettünk, a' Nemzetnek jelenvaló környülállásaira vetjük tekintetünket, nem lehet hogy magunknak szerencsét ne kívánjunk azon észrevételhez, melly szerint az utóbb bévett Systema hasznos, és hogy kivéven a' tapasztalatlanság 's gyakorlottság szülte némelley történeteket, csaknem minden hozzánk lartozó Státusban, egyenességnek, belátásnak és becsületes gondolkozásnak jeleit látjuk, mellyből azt lehet reménylenünk, hogy az Igazgatásnak ezen formája végre erős gyökeret fog verni, mind azon akadályok és gátak, mellett is, mellyek a' Szövetségben itt ott ellene tétetnek.“

„Igaz, szerencsétlenségünkre, hogy vagyon közöttünk egy maréknyi nép, melly a' Köztársasági Igazgatásnak született ellensége, 's nem úgy termett hogy egyébbel egyezhessen, és békességben élhessen a' Despotismuson kívül, mellyben helyezetteti minden reménységét, 's helyreállítatásában szakadatlan munkálódik, és a' szabadság sírja felett a' maga gyalázatos

vas thronusát szeretné felépíteni. Sok helyeken egybevervén magokat az efféle emberek, torsalkodnak azon Systema ellen, mellynek árnyékában ez idő szerint élünk. Ezek hazaáruló plánumokban török fejeket, hogy a' rendet és szabadságot felloroghassák. Különbféle helyekre Agenseket küldöznek, kik keresztül-kosúl járnak a' Szövetségbeli Státusokban, hogy másokat a' helyes vélekedéstől eltéríthessenek, 's a' magok forma szörű emberekkel titkosan alkudozhassanak; végre rágalmozó irásokat nyomtattatnak, és terjesztenek-el, hogy az előkelő hivataloknak 's tisztviselőknék becsületeket a' nép előtt elronthassák.“

„A' Köztársaság' szerencsésjére ezen embereknek plánumaik világosságra jövének, 's eddigelé megakadályoztatának; hanem megkérlelhetetlen méreggel viseltetvén ők mind az ellen, a' mi szabadságnak bélyegét hordozza, ezen indulattól indíttatván, 's elhatározván magokban, hogy plánumaikat, bár mibe kerüljön is, végrehajtsák, mostanában csakugyan még is egy czimbora-társaságot formálnak, mellyben meg tudván egyeztetni ön hasznokat azokéival, kik velek különben ellenkeznek, bizonyos időre ezekkel szövetségre léptenek. Ennek következésében észrevevénk mostanában, hogy ezek együtt munkálódnak azokkal, kiknek minden Declamatiójik oda vagynak irányozva, hogy a' mostani Systema és függetlenségünk veszedelemben forognának. Illy módon a' hajdani császári háznak barátjai és buzgó pártfogóji, hirtelen buzgó házafiakká, Köztársasághoz szítókká, 's nyilvánosságos szövetségesekké levének.“

„Polgár-társaink! — Az istentelenségnek minden törei egyedül a' ti szabadságtok ellen vagynak szegezve. Az említett embereknek csalárd plánumok oda vagyon irányozva, hogy a' szabadságot földünk-ről gyökerestől kiirthassák. Függetlenségteknek az igaz hogy mindenkor valának

ellenségei, de az még is a' mostanihoz hasonló veszedelemben még soha sem forgott! — Nem azért hogy a' nagy tengernek másik részen hibazna az akarat, hanem mivel a' végrehajtásra nézve szüntelen nevednek az akadályok. Ha mi azt tartanak, hogy veszedelem fenyeget bennünket az iránt, nehogy újra hajdani elnyomójinknek jármok alá essünk, avagy nemadtuk volna e mi azt tudtára a' Nemzetnek? Nem terjedett volna e el a' riadás egész Anahuacón keresztül? Nem vettetett volna e rátok eddig Contributio, és rendkívülvaló adó, hogy ezen eszközöknél fogva az ellenség előtt hatalmasan megállhassatok? Hidjétek-el Polgártársaink, nem ellenséges támadás az, mellyel bennünket a' Közöséges rendnek kérlelhetetlen ellenségei fenyegetnek. Igaz hogy az ettől való félelmet terjesztik, mivel ezen szín alatt forralják czimboraságaikat. De mi ismét mondjuk tinéktek, nem attól tartanak ők hogy Spanyol Ország' áldozatjává találnak lenni, hanem a' Császárságot kívánják újra helyreállítani. Nem külső Despotismustól félnek ők, hanem a' honni Tyrannusságának akarják megkészíteni az útját. Nem az reszketteti őket hogy Ferdinándnak szeke-rebe fogattatnak, hanem örömmel fog dohogni szívek, ha azon bálványt, mellyet ön nagyságok miatt óhajtanak, újra a' thrónusra állíthatják. Ne gondoljátok mint ha őket a' közjó vezérlené; magános haszon az őket igazgató principium, mellytől annyira el vagynak foglaltatva, hogy miatta minden egyébbről megfeledkeznek.“

„Ez az ösztön az, melly ezeket az embereket zabolátlan és szemtelen kinyilatkoztatásokra veszi az Igazgatás ellen, ez ingerli őket arra, hogy azt a' legostobább rágalmazással is nem általják megtámadni, mellyel az Igazgatást, a' mint hiszik útalatba hozhatják, 's erkölcsi erejétől megfoszthatják, azt gondolván hogy ha a' népben egyszer gyanú támasztatik,

azt az elidegenedés is követni fogja. Minden ő gondolatjok és cselekedetek oda vagy on irányozva hogy szakadást szerzhessenek, 's polgár-hadatot indíthassanak, 's akkor a' zajban, midőn majd a' pártok legnagyobb nekikeseredéssel küszdenek egymás között, hirtelen előálljanak a' Tyrannussal (Yturbidével) mint megszabadítóval, kit olly eszközül fognak előmutatni, a' mellyhez ragaszkodhatnak, valamint a' vízben elmerülni akaró mindenhez a' kapkod a' mi körülötte vagy on, hogy az elnyeléssel fenyegető veszedelemből menekedhessen.“

„A' mi bennünket illet, minket jó sorsunk mindenkor megőrzött hazánk' ellenségeitől. A' Doloresi történet oltá (így nevezetik az a' hely, hol 1810-ben Mexicoi Insurrectio kezdetét vette) mindenkor szabadságban és függetlenségben valánk. Igazgatásra hívatatván, azt törvények alatt folytattuk. Sokan közülünk különböző időkben letették a' fő-vezérséget 's közlegényekké levének. Ha hogy a' hűségnek ezen zálogai nem elegendők, ki mutathat nagyobb just a' bizodalomra? Talán azok, kik fény és haszon hajhászó okokból szüntelen czimboraságokat formálnak? Talán a' császári Igazgatásnak fejei és Ágensei, kik békókat készítenek a' hazának, kiknek igyekezetek a' Nemzetet, a' külföld előtt megalacsonítja, és a' kik ellentállásoknál fogva mindent elkövetnek, a' mi csak kitelik tőlök, hogy Anahnacot gyengíthessenek, annak előbbeni Uralkodójit előhívassák, 's a' hazát azoknak martaléjkökká tehesék?“

„Polgár-társaink! kik azt akarjátok, hogy hazátok legyen, és azt kívánjátok, hogy ez a' haza megtarthassa dicsőségét, és becsületes nevét, ne engedjete magatokon meglepés által erőt venni. Egy részről itt vagy on számotokra a' fejedelmi nemzeti Congressus, a' Szövetség illető Statusainak Congressusai, olly férfiak a'

kormányon, kik soha sem valának hűség-
telenek a' Nemzet' ügyéhez, a' kikkel tar-
tanak minden szorgalmatos és rendszere-
tő Polgárok; — a' másik részen állanak
azok az emberek, kik a' közjóért vagy ép-
pen semmit sem vagy csak igen keveset
tettek, mindenhez justtartó érdemetlen em-
berek, a' kik a' hazát csak ön hasznok-
nál fogva ismerik, 's foglalatosságokra néz-
ve haramiák, és gyilkosok. Most már mel-
lyik részhez fogjátok tartani magatokat?
Mellyik részt választjátok? Szólljatok, de
úgy hogy szavatokat vissza ne vonjátok
többé, és hogy szavatok az álnok és gaz-
csábitókat elnyomhassa.“

„A' mi minket illet, kik különben is
kötelesek vagyunk magunkat a' Constitúció-
hoz tartani, 's azt másokkal is megtartat-
ni, minket semmi sem tántoríthat-el azon
elhatározásunktól, mellyre magunkat es-
küvéssel kötelezünk. Meg tudunk mi halni
ha a' szükség úgy hozza magával — de
utolsó lehelletünkig védelmezni fogjuk a'
jelenvaló Systemát, 's engesztelhetetlenül
üldözni fogjuk mind azokat, valakik egye-
nesen avagy közvetetlen annak romlására
igyekeznek.“ Mexicóban, Május' 29d 1824.
Miguel Dominguez; Vicente Guerrero.

Továbbá a' fejedelmi és közönséges
Mexicói Congressus következő Decré-
tumot bocsátott közre: 1) Don Augustin
de Yturbide ezennel hazaárulónak, 's min-
den törvényen kívül lévőnek hirdettetik,
ha, bár mi szín alatt, birtokunknak va-
lamellyik részében meg találja jelenni.
Ezen esetben ő ipso facto a' Státus közön-
séges ellenségének tartatik. 2) Hazaáruló-
knak tartassanak továbbá mind' azok, 's az
1823-ban Sept. 27d költ törvénynek értel-
méhez képest perbe idéztessenek, valakik
az ő magasztalására írott könyvekkel, avagy
más módok által az ő ide való jöve-
telét elősegítenék. 3) Ugyan ezen nyilat-
koztatás tétetik mind azon személyekre
nézve, kik, akárminémű módon a' külső

ellenség' céljait előmozdítják', ellenek a'
feljebb megírt törvény szerint hasonlóké-
pen per indíttassék. Jelenvaló Decretum
adattassék ki a' végreható hatalomnak,
hogy magát ahoz tartsa. 's a' t.“ Mexico
Apr. 28d 1824 Jose Maria Cabrera, Elöl-
ülő; Francesco Elorriaga, Titoknok és De-
putátus; Jose Maria Ximenez, ugyan az.

Anglus Ujság-levelekben következen-
dő Columbiani tudósítások találatnak: „A'
Columbiano, melly Caraccásban jön ki,
Jún. 2d jelenti, hogy Quartel Úr, Hol-
landiai Hajós-kapitány a' de Endragat ne-
vezetű hajón oda megérkezett, 's Igazga-
tásának részéről a' Columbiani Igazgatás-
nál Bogotában Biztosúl fog megjelenni. —
La Guayrába (a' Caraccási kikötőbe) a'
Generalis Szantander nevet viselő Colum-
biani Korvét megérkezett hat spanyol ha-
jóval, mellyeknek hármá gazdag zsák-
mány, más hármá fegyveres Brigg vala.
Ezen hajók egy olly csapathoz tartozának,
melly Havannából Spanyol Országba ment.
Újabb rendelés szerint a' kik zsákmányul
fognak-el hajókat, a' prédából 45 Procen-
tum adót tartoznak adni a' Státusnak;
hanem azon nagy bátorság, mellynek a'
Columbiani Kapitány jelét adta ezen hajók
elfoglalásának alkalmatosságával, az Igaz-
gatást arra bírta, hogy tőle csak a' régi
adót kívánta, mellynél fogva a' Kapitány
45,000 Piaszterrel kapott többet. Két ha-
jón 18—18 ágyú volt, 's egyikén ezenki-
vül 80,000 Piaszter. — A' Columbiani Köz-
társaság követe, Salazar Úr, Jún'. végén
Washingtonba megérkezett.

Spanyol Ország.

A' Journal de Paris f. h. 10d, egy
magános levélnek melly Madritból Júl 29d
indult, következő kivonását közli: „A'
Guias de Quesada, és Riojo nevet viselő
spanyol Regementeknek, mellyek Madrit-
ban őrizetül fekvének, 's némelly tagjaik

közvetetben részt vevének a' Júl. 25-dikei czívódásban, onnan lett elmozdítások, Igazgatásunk részéről, a' hasonló esetek eltávoztatása eszközének, 's a' francia Igazgatás részére elégtételnek tartathatik. Hanem némelyek másként magyarázzák a' két nevezett Regementnek elmozdítását. Úgy mint, hogy Igazgatásunk a' hajdani royalista Regementekből azon Tiszteket, Al-tiszteket és Közembereket, kiket legalkalmasabbaknak tart, kiválogatja azon Regementek számára, mellyekből majd az új Armada állani fog. Ezen célra nézve a' Generális Royo osztályabeli némely Regementeket, mellyek Arragoniában szélytszóratva feküvének, Saragossába rendelték; e' szerint, a' mint ezen személyek vélekednek, hasonló szándékkal küldettek volna a' nevezett Regementek is a' fő-városból Toledóba és Szevillába. — A' fő Policzáj ez idő szerint azonszemélyeknek elfogdosztatásával foglalatoskodik, a' kikre nagy a' gyanú arra nézve, hogy a' pártoskodásoknak kezdésében és elősegítésében munkások valának. Ezek közé tartozik D. Jose Diaz de Espada, a' Havannahi Püspök, a' kit, Cadixi levelek szerint, minden nap várnak ezen városban, a' hova katonai kísérettel eleveztetett, 's onnan a' de la Coronai (egyházi) tömlöczbe fog vitettetni. Ugyan ezen tömlöczben készítettik egy osztály a' Valladolidi Püspökszáma számára is. Ez a' Praelatus, ki tagja vala az 1320-ban felállított Juntának, míg a' Cortesek gyűlése egybeállott, 's Cadixből, a' hova a' Corteseket követte a' Szantanderi hegyek közé ment egy faluba, 's magát ottan vontamag, azzal vádoltatik hogy nem régiben, egy, a' Királyhoz intézett kérelem-levelében, a' Fél-szigetnek állapotjáról illetlen kifejezésekkel szóllott, 's két királyi Decretumról emlékeztén, a' királyi-szék' méltóságát megsértette.

Azon hivatalos-levelek között, mellyek az Igazgatáshoz spanyol Országból érkez-

tenek, egy Proclamatio is találtatik, melyet Marquis Torre-Tagle a' Perui Köztársaság' volt Praesidense intézett Límának lakosaihoz, midőn oda a' spanyol seregek bemenének. Ő ezen Proclatióban a' többek között így fejezi-ki magát: „Kedves Polgár-társaim! Ideje, hogy tévelygésekből kiragadtassatok. A' Tyrannus Bolívar olly szándékkal volt, hogy benneteket az ő Columbiái Köztársaságának rabszolgácul hódoltasson-meg. De ebbel szándéka meggátoltatott. 'S íme itten vagynak a' győzedelmes Spanyolok, hogy benneteket megszabadítsanak 's a' gyalázattól, és romlástól megmentsenek. Ez a' Bolívar engemet meg akart ölni. Mert ő ellensége minden becsületes embernek, valaki csak az ő fényhajhászó plánumainak magát ellene meri szegezni.“

A' Philedelphia Ujságok, 's ezek után a' Londoni és Párizsi, 's már némely német Ujság-levelek is a' Columbiái Igazgatás' Ujságaiból egy cikkelyt közölnek, mellynél fogva azt akarják elhíttetni, hogy Pápa Ő Szentsége a' Chilli és Columbiái Köztársaságoknak függetlenségeket megismerte, 's az ottani Igazgatásokkal a' szerint bánik, mint más törvényes Uralkodókkal, 's következésképen hozzájuk Követet küldött ugyan azon meghatalmaztatásokkal, a' minémüekkel a' Madriti bír. Ezen hazugságnak megczáfolására elég az, hogy Ő Szentségének itten lévő Követe Júl. 12d kinyilatkoztatta, hogy a' szent Szék az insurgált Státusokra nézve semmi efféle határozást nem tett, 's a' mult esztendőben Chilibe küldetett Praelatus Muzi, ottan csupán apostoli Vicariusi characterben vagyon, 's Vicarius még a' hitetlenekhez, sőt a' vadakhoz is szokott küldetni.

P á p a S t á t u s a i.

A' f. h. 17d költ levelünkben említett Breve még azt is tartja, hogy Cardinalis

Pacea olly rendelést vett, melly szerint a Jesuitákat a' jövő Octóberben a' Collegiumnak birtokába bévezesse, hogy leczkékiket November' első napjaiban elkezdhesék. Ezen kívül meghatározta még Ő Szentsege, hogy a' Nemes ifjak számára is állítson-fel egy Collégiumot, és azt hasonlóképen a' Jesuitákra bizza, 's erre nézve Tivoliban egy mulató-házat fog kimutatni, melly hajdan ugyancsak a' Nemesség számára építettett. A' Brevét Ő Szentsege annak kívánságával rekeszti, hogy a' kikre illy terhes hívatalt bízott, azok annak méltóképen megfelelhessenek.

P o r t u g a l l i a.

A' Liobonai Ujság azt írja, hogy meg lenne hatalmaztatva arra nézve, hogy azon némelly ánglus és franczia Ujságokban elterjesztett állításnak, melly szerint Portugalliába Hannoverai seregek küldetnének, ellene mondjon. Melly kinyilatkoztatásához azt fűzi még a' nevezett Ujság, hogy soha nem is adatott senkinek is hatalom efféle szerződésnek kötésére. Ő Felsége sokkal inkább bízik a' Portugalliák' hűségében, mint hogy valaha idegen seregekre lehetne szüksége.

August. 23d a' Státus-papirósainak közép-árrok:

Státus Kötelező levele 5 p Ctmal Conv. P. 94 3/16
Ugyan az 2 1/2 p Ctmal Sorsvonásos Költsön 1820-ról C. P. Ugyan az 1821-ről 100f. C. P. 124
Bizonyítás 1821d. Költsönről ftért Conv. P. Bács Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 p Ctmal 50 1/2
100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank Actia 1116 1/2 for. C. P. —

Magyar Ország.

A' Hazai Tudósítások f. h. 18d így szóllanak: Budán e' f. h. 13d fájdalmas

máj betegségben több hetektől fogva síróldvén, hasznos és munkás életének 65 esztendejében, az Úrban elnyugodott Mélt. Pfisterer András Úr, az Ausztriai Császári Leopold Rendnek Vitéze, a' Nagy Mélt. Magyar Királyi Helytartó Tanácsnak Tanácsosa, Magyar Országnak Fő Orvosa, a' Pesti Universitasbeli Orvosi Karnek Elölülője, és Igazgatója, 's több Tudos Társaságoknak Tagja. Hideg tetemei Aug. 15d jeles halotti pompával a' közönséges városi temetőben takarítottak-el.

A' Lublói ferdőkben f. esz. Júl. 9d hirtelen jött és 14 óráig tartott kólíka fájdalmakban meghalt Mélt. Berzeviczi Berzeviczy Sándor Úr, Ő Cs. K. Felségének Kamarássa, és a' Nagy Mélt. Magyar Királyi Helytartó Tanács' Titoknokja. Holt teste Lublóról Berzeviczébe vitetett, és ottan a' Família' kriptájában illendő tisztelettel eltemettetett. Az ő halálát nem csak jeles Özvegye Mélt. Szerdahelyi Mária Asszony, hanem atyafiai, és jobbágyai is, kikkel mindenkor igen kegyesen bánt, méltán kesergik.

Sáros Vármegyében nagy pusztítást tett a' szélvész és jégeső. A' Kárpát hegyekről, nevezet szerint Podolin Mezőváros felől látszatott keletkezni, és mentében mind Szepes mind Sáros Vármegyei helységeket kegyetlenül megrontotta. Nevezetesen az utóbbi Vármegyében Balás-Vágás, Stelbach, Fekete-kút, Bajor-Vágás, Polom, Davócz, Berzevicze, Hamburg helységeket, sőt az egész felső Tarczai Járást egészen Nagy-Sáros Mező-városig. A' veszélynek támadása már rettenetes volt, mert a' nap fényes tündöklésben lévén, egyszerre elhomályosodott a' levegő, a' harangok kongani kezdettek. Erre a' lakosok rémülve kitódulának, nevezetesen Berzevicze Mező-városból, és rémülve látták, hogy a' Kárpát hegyek felől, és ugyan a' Balás-Vágási hegyekről, rémítő felhők

közelgetnek. Hirtelen elkezdődött a' jég-
eső minden vízcseppek nélkül, és pedig
olly nagy darabokban, hogy a' házfede-
leket, ablakokat, mind az őszi mind a'
tavaszi vetést öszverontotta, és nyolcz mi-
nuta alatt a' földet úgy ellepte mint a' téli
hó. Az előfákról nemcsak a' gyümölcsöt
's leveleket, hanem az ágakat is leverte,
a' kerti veteményeket mind öszverontotta,
az apró marhákat, sőt a' szarvas marhá-
kat, és lovakat is, vagy megsebesítette,
vagy agyon verte. Több férjfiak és aszszo-
nyok, gyermekeikkel a' mezőn lévén, vagy
testekben megzúzattak, vagy egészen ha-
látra verették. — A' felhő szörnyű se-
bességgel jött, es a' jégesső közben a' le-
vegő egészen tűzben látszott lenni, sőt né-
mellyek azt is mondják, hogy a' jégesső
darabok között olyanokat is szemléltek,
mellyek mintegy aludt vérből látszottak
lenni, és a' földet megveresítették. E' ször-
nyű zivatarnak kárai megszámlálhatatlanok,
és annyival inkább terhesek, hogy
Berzevicze, Balás - Vágás, Stelbach, már
előbb a' vízáradások által, utóbb pedig
az égések által elszegényedtek, Palom hely-
ség pedig csak tavaly egészen elégett; most
pedig az egész határan nem maradt an-
nyi termés, mellyből egy ember élél-
hetne.

Fogadó

„London Városához“

hajdan a' Fejér Ökörnél, Bécsben (am
alten Fleischmarkt) a' 684d szám alatt.

Ezen 1822 Mártz. 11dikén megnyit-
tatott 's azolta különféle Országokbeli
előkelő idegenek által megkerestetett fo-
gadónak tulajdonosa, szerencsésnek tartja
magát azon kedvező javallatnál fogva,
mellyet a' nála lévő szoros renddel,
tisztasággal, mérséklett ár - szabással és
pontos szolgálattal minden tisztelt vendé-

geitől meg tudott nyerni. 'S ezen ked-
vező indulattól ébresztetve, fogadóját
most már megbővítette, midőn abban
a' lakó szobák' számát 40-re 's az ebéd-
lőket 7-re vitte-fel; mellyek közül előb-
bieket, azoknak helyezetéhez 's pompás
voltagehoz képest, azon áron lehet kibé-
relni, melly az itteni nevezetesebb foga-
dókban közönségesen bé vagyon véve. Ha-
nem a' kik hónap számra kívánnak nála
szállásolni, azok jutalmasabban kapják a'
szokákat, mellyek közül 20-nak az ára ré-
szint 48xrbn részint 1 ftbn vagyon ezüst-
ben napjára megállapítva. Hogy pedig ezen
fogadónak dísze annál inkább neveltessék,
annak tulajdonosa a' német konyhához hoz-
zá kapcsolta újobban a' franczia konyhát
is; és hogy még nagyobb mértékben meg-
nyerhesse tisztelt vendégeinek tetszéseket,
jelenti hogy nála délben 12 óratól 5-ig,
estve 8 1/2 től éjjeli 12-tőig rendesen le-
het ebédelni és vacsorálni; hogy a' jól
készült és sokféle eledelben bizonyosan
kiki talál ízlése szerint valót; és hogy a'
mi a' különféle borokat illeti, azoknál
sem kívánhatni jobbakat. Lehet nála enni
szabott áron is, mellyek 1 f. 50 xr, 2,
3, 4, 5 ft. V. Czban, 's ha ki még gaz-
dagabban kívánja, feljebb. A' kik 6 avagy
több személyre kívánnak asztalt, külön
szobában tétetik körülöttök a' szolgálat.
Ha pedig még nagyobb asztal 's nagyobb
árú vendéglés kívántatnék, mint feljebb
említettett, e' részben is kész szolgálat
ajánltatik, ha felőle a' konyhára - ügyelő
egy nappal elébb tudósíttatni fog. Vége-
zetül is igéri tulajdonos, hogy minden
igyekezetét oda fogja fordítani, hogy a'
mérséklett ár-szabás, szoros rend, tiszta-
ság, pontos és serény szolgálat által,
tisztelt vendégeinek tetszéseket minél in-
kább megnyerhesse